

Bruxelles, 30 septembrie 2022
(OR. en)

12838/22

JAI 1251
COPEN 336
JUSTCIV 118
COJUR 30
IPCR 93
RELEX 1276

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți/Consiliul
Nr. doc. ant.:	12756/22
Subiect:	Răspunsuri judiciare și lupta împotriva impunității în ceea ce privește crimele săvârșite în legătură cu războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei - Situația actuală

Consiliul, împreună cu celelalte instituții și agenții ale UE, a acționat rapid după începerea războiului de agresiune al Rusiei pentru a sprijini lupta împotriva impunității în ceea ce privește crimele de război și celelalte crime din categoria celor mai grave. Miniștrii justiției au discutat deja situația la 4 martie 2022 și au discutat acest subiect în cadrul fiecărei reuniuni ulterioare. Ultima discuție a avut loc în cadrul reuniunii informale de la Praga din iulie, în prezența procurorului Curții Penale Internaționale (CPI), a ministrului ucrainean al justiției și a președintelui Comisiei LIBE a Parlamentului European.

Președinția a inițiat, de asemenea, discuții pe această temă în cadrul altor reuniuni la nivel înalt, cum ar fi reuniunea Comitetului de coordonare în domeniul cooperării polițienești și judiciare în materie penală (CATS) din 21 septembrie 2022.

În concluziile sale din 30 și 31 mai 2022, Consiliul European a declarat că „îi felicită pe toți cei care contribuie la strângerea probelor și la investigarea crimelor de război și a celorlalte infracțiuni extrem de grave și sprijină activitatea intensă a procurorului Curții Penale Internaționale în acest sens. De asemenea, salută activitatea pe care procurorul general al Ucrainei o desfășoară în prezent, cu sprijin financiar și de consolidare a capacităților din partea Uniunii Europene și a statelor sale membre.”

Principalele eforturi și inițiative în acest domeniu pot fi rezumate după cum urmează:

- Paisprezece state membre au deschis anchete privind crimele săvârșite în legătură cu războiul de agresiune al Rusiei în Ucraina, fie pe baza competenței personale [de exemplu, o victimă sau autorul are (și) cetățenia unui stat membru al UE], fie pe baza competenței universale.
- La 25 martie 2022, a fost înființată o echipă comună de anchetă (JIT) de către autoritățile judiciare poloneze, lituaniene și ucrainene, cu sprijin din partea Eurojustului. Scopul său este de a facilita schimbul de informații și de probe și de a sprijini anchetele penale privind crimele comise în Ucraina. La 25 aprilie 2022, Biroul procurorului CPI și-a anunțat participarea la această echipă comună de anchetă. La 30 mai 2022, autoritățile judiciare estoniene, letone și slovace s-au alăturat în mod oficial la JIT. Eurojustul continuă să ofere JIT sprijin operațional, juridic și financiar esențial.
- În plus, la 13 aprilie 2022, Consiliul a modificat mandatul misiunii UE de consiliere pentru reforma sectorului securității civile în Ucraina (EUAM Ucraina)¹. În temeiul mandatului modificat, EUAM Ucraina oferă, de asemenea, sprijin autorităților ucrainene pentru a facilita anchetarea și urmărirea penală a tuturor crimelor internaționale comise în contextul agresiunii militare neprovocate și nejustificate a Rusiei împotriva Ucrainei.

---

¹ Decizia (PESC) 2022/638 a Consiliului din 13 aprilie 2022 de modificare a Deciziei 2014/486/PESC privind misiunea Uniunii Europene de consiliere pentru reforma sectorului securității civile în Ucraina (EUAM Ucraina), JO L 117, 19.4.2022, p. 38-39.

- Rolul Eurojustului ca organism de coordonare a autorităților judiciare ale statelor membre este esențial în contextul colectării de probe privind crimele de război și alte crime din categoria celor mai grave, în special având în vedere că Eurojustul găzduiește și asigură secretariatul Rețelei europene de cercetare și urmărire penală în cazul faptelor de genocid, al crimelor împotriva umanității și al crimelor de război („Rețeaua privind genocidul”) și a stabilit legături strânse cu Ucraina prin prezența unui procuror de legătură pentru Ucraina. În acest context, s-a considerat esențial să se permită Eurojustului să își îndeplinească pe deplin acest rol important de coordonare prin conservarea și analizarea probelor pentru a sprijini diferitele anchete deschise. În urma unei propuneri a Comisiei și aplicând termene foarte scurte în cadrul unei proceduri de urgență excepționale, Consiliul și Parlamentul European au adoptat Regulamentul (UE) 2022/838 privind conservarea, analizarea și stocarea în cadrul Eurojust a probelor referitoare la genocid, la crime împotriva umanității, la crime de război și la infracțiuni conexe². Regulamentul a intrat în vigoare la 1 iunie 2022. Eurojustul creează în prezent infrastructura necesară pentru aplicarea regulamentului; la cererea președinției, acesta raportează periodic cu privire la acest proces în cadrul grupurilor de pregătire ale Consiliului³.
- La 21 septembrie 2022, Eurojustul, Rețeaua privind genocidul și Biroul procurorului CPI au publicat orientări pentru organizațiile societății civile, intitulate: „Documentarea crimelor internaționale și a încălcărilor drepturilor omului în scopul tragerii la răspundere penală”. Orientările, care sunt disponibile pe site-ul internet al Eurojustului, au scopul de a contribui la combaterea impunității și au fost redactate pe baza experienței specifice acumulate de Biroul procurorului CPI, de Eurojust, de Rețeaua privind genocidul, de organizațiile societății civile, de procurorii naționali și de partenerii internaționali.

---

² Regulamentul (UE) 2022/838 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2022 de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1727 în ceea ce privește conservarea, analizarea și stocarea în cadrul Eurojust a probelor referitoare la genocid, la crime împotriva umanității, la crime de război și la infracțiuni conexe (JO L 148, 31.5.2022, p. 1-5).

³ Recent, în cadrul reuniunii COPEN din 16 septembrie; a se vedea, de asemenea, documentul WK 12104/22.

- Europolul sprijină autoritățile competente în anchetarea și urmărirea penală a crimelor de război și a celorlalte crime din categoria celor mai grave prin prelucrarea și analizarea informațiilor în contextul sistemului său specific referitor la crimele internaționale denumit *Analysis Project Core International Crimes* („Proiectul de analiză a crimelor internaționale cele mai grave”). Eurojustul cooperează cu Europolul pentru a se asigura că agențiile își îndeplinesc în mod optim funcția complementară de sprijinire a anchetelor.
- Având în vedere creșterea volumului de muncă generat de situația din Ucraina, CPI a făcut un apel la contribuții financiare suplimentare și asistență sub formă de resurse umane care pot ajuta în ceea ce privește anchetele (printre altele, procurori detașați, anchetatori, experți). Prin urmare, eforturile Consiliului au fost dedicate coordonării acțiunilor statelor membre în acest domeniu. În total, peste 7 milioane EUR au fost acordate CPI ca sprijin financiar suplimentar, iar diferite state membre au trimis experți la Haga pentru a ajuta CPI în activitatea sa importantă.
- Prin intermediul mecanismului integrat pentru un răspuns politic la crize (IPCR), președinția a sprijinit și coordonarea sprijinului criminalistic acordat autorităților ucrainene pentru colectarea de probe privind crimele internaționale. Statele membre au fost încurajate să contribuie în continuare în mod activ la anchetele privind crimele internaționale prin canalizarea ofertelor lor de sprijin criminalistic prin intermediul CPI, care este bine echipată pentru a coordona astfel de oferte. Într-adevăr, prin modelul său de rotație, CPI reunește ofertele și le corelează cu nevoile Ucrainei. Modelul de rotație al CPI prezintă mai multe avantaje pentru statele membre în ceea ce privește temeiul juridic, imunitatea, sprijinul logistic, securitatea, asigurările, reducerea costurilor etc⁴. CPI cooperează îndeaproape cu EUAM Ucraina în acest domeniu.

O descriere mai pe larg și mai detaliată a diferitelor eforturi și inițiative se găsește în documentul WK 5731/22, actualizat periodic.

Trebuie remarcat, de asemenea, că președinția depune eforturi pentru adoptarea, cât mai curând posibil, după aprobarea Parlamentului European, a deciziei Consiliului privind adăugarea încălcării măsurilor restrictive în domeniile criminalității prevăzute la articolul 83 alineatul (1) din TFUE.

Odată ce propunerea de directivă privind aplicarea de sancțiuni penale pentru încălcarea măsurilor restrictive va fi prezentată de Comisie, președinția va depune, de asemenea, toate eforturile posibile pentru a se asigura că propunerea respectivă va fi tratată în regim de urgență în cadrul Consiliului.

⁴ La 30 septembrie 2022, Biroul procurorului CPI a publicat o broșură cu informații pentru potențialele țări contribuitoare cu privire la desfășurarea activităților criminalistice pe teren împreună cu CPI.

Președinția va continua să se asigure că Consiliul, în cooperare strânsă cu Comisia, SEAE și alte părți interesate, va continua să ofere sprijin statelor membre în eforturile lor de a colecta în mod eficient probe privind crimele de război și alte crime din categoria celor mai grave săvârșite în Ucraina, explorând în același timp potențialele sinergii și evitând suprapunerile.

Pentru a dezvolta și a raționaliza și mai mult toate aceste eforturi, președinția a prezentat un proiect de concluzii ale Consiliului privind combaterea impunității în ceea ce privește crimele săvârșite în legătură cu agresiunea Rusiei în Ucraina⁵. Discuțiile cu privire la acest proiect de concluzii au început recent.

---

⁵ Documentul 12756/22.